TOVERI

Länsen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovarsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Saksan rauhanpyrkimysten todellinen tausta.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 8, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917.)

Väsymys sotaan ja tieto siitä, että ei voi mitenkään välttää lopullista tappiota, pakottaa Saksan tekemään rauhantarjouksen toisensa jälkeen. Vaikka ei nykyinen tarjous johtaisikaan neuvotteluihin, niin ennen pitkää tehdään toinen ja aina huomautetaan kautta rantain, kuten tämän edellisenkin yhteydessä, että eiveät riitapuolet sovi välisään, niin vallankumous pyyhkäsee ei ainoastaan Saksan junkkeriluokan, vaan sen kapitalistiluokankin sinne missä samat luokat Venäjällä nyt ovat.

"On olemassa jotain muutakin (kuin rauhan saanti), jonka Euroopan pitää toteuttaa", lausui Saksan klerikaalipuolueen johtaja Mathias Erzberger, ja se "jotakin muuta" on bolshevikismin kukistaminen. "Meidän täytyy nähdä", jatkuu lausunto, "että mitä kauemman sota jatkuu, sitä enemmän muokkautuu maaperä vallankumousliikkeelle kaikissa maissa. Sota hävittää keskiluokat, ajaa ne proletariaattiin ja siten tekee ne vallankumouksellisiksi."

Tämän johdosta lausuu New York Call: "Erzberger on liian viisas politikoitsija tarkottaakseen "bolshevikismillään" sitä erinäistä sosialismin muotoa, jota Venäjällä vallassaoleva puolue edustaa. Hän käyttää sitä lausetapaa vain sen yleismerkityksessä, sisältyen siihen sosialismi ja sosialistinen liike kaikissa maissa ja kaikissa eri muodoissa. Venäjällä voimassaoleva on vain erikoista sikäläisiin oloihin soveltuvaa, vaikka olisikin mieletöntä kieltää, etteikö se ole vaikuttanut ajatuskantaan muissakin maissa. Erzberger ei tykkää mistään sosialismilajista, jonka päämääränä on yhteiskunnan teollisuuslaitosten ja luonnonrikkauksien kansan käsiin siirtäminen. Mutta pelottaakseen muiden maiden junkkeriluokkia, uhkaa hän heitä tällä venäläisellä sosialismilla, tietäen että mailman junkkerilehdistö on antanut siitä niin kauhean kuvan kuin on mahdollista antaa. Se mitä hän ennustaa tulevaksi, on sosialismi muodossa tai toisessa, jos mailman asiat edelleen kulkevat samaan suuntaan kuin nykyisinkin. Jos hän voi saada ajatuksensa mailman muiden maiden junkkeri- ja omistavien luokkien käsittämäksi, niin tietää hän siten koskettelevansa yhteisymmärryksen jänteitä niiden kaikkien keskuudessa.

"Hänen ennustelunsa ei kuitenkaan ole tarpeellista, sillä lukuisat julkisuuden miehet, politikoitsijat ja toimittajat ovat jo liittolaismaissakin avoimesti lausuneet julki samat ajatukset, vieläpä melkein samoilla sanoillakin. Erzbergerin vaikeudet, esittäessään ajatuksensa juuri tänä aikana ovat siinä, että ne selitetään liittolaismaissa kokonaan toisen seikan pelon aiheuttamaksi — Saksan aseitten häviön pelon; että hän pelätessään Saksan häviötä, kohottaa tämän venäläisen pelättimen, peittääkseen muun pelkonsa. Hänen mielipiteensä pitää kuitenkin yleisesti paikkansa. Totta on että keskiluokat ovat katoamassa ja sulautumassa proletariaattiin. Sellainen tilanne on vaarallinen ja johtaa sosialismiin. Vain rauha voi pysähdyttää tämän kehityskulun, joten Erzberger pelaa lujimman korttinsa osottaakseen sen. Mutta rauhaa ei voida saavuttaa.

"Omituista kylläkin, muuan kirjeenvaihtaja Times lehdessä, jossa tämä Erzbergerin haastattelu on julaistu, osottaa, että Saksa on pelastettava bolshevikismilta ja sosialismilta. Niitä vastaan on meidän oltava varuillamme, kirjottaa hän, samalla kun hävitämme nykyisen militaristisen hallituksen. Sensijaan että asettaisimme sen tilalle sosialismin, on meidän katsottava että sinne syntyy hallitus joka on keskinäisesti vapautta suojeleva ja lakeja noudattava. Tämä hämärä ajatus on selvä junkkeri- ja omistaville luokille. Ne käsittävän sen tarkottavan hiljaista, rauhallista vallansiirtoa maa-aatelistolta raha- ja teollisuuskapitalisteille uudenaikaisen parlamentarisen hallituksen muodossa. Vaikeus on vain siinä, miten sellaisen vallansiirron harvojen käsiin voi panna toimeen silloin kun suurin osa kansasta on jo proletariseerautunut ja itsekin vaatii valtaa käsiinsä?

"Kun vallankumoukselliset voimat Saksassa kerran pääsevät liikkeelle, niin ne eivät pysähdy antaakseen kohteliaasti pankkiireille ja kapitalisteille tilaisuuden kohota valtaistuimelle keisarin tilalle. Ne vaativat täydellistä vallankumousta, joka ulottuttaa kansanvaltaisuuden kaikkiin tuotannollisiin ja yhteiskunnallisiin suhteisiin. Me olemme taipuvaisia uskomaan, että joutuessaan valitsemaan tämän täydellisen teollisuussuhteita koskevan vallankumouksen ja keisarin ja junkkeriluokan hallituksen välillä Saksassa, suurin osa omistavista luokista valitsee jälkimäisen ja kiittelee jumalaansa että sellainen valinnan mahdollisuus on olemassa."

Se olisi oikea tie

Meksikon työväenliikkeen toimesta tehdyt esitykset yleisen amerikalaisen työväenkongressin pitämisestä, jossa keskusteltaisiin yleisamerikalaisen työväenjärjestön perustamisesta, on askel oikeaan uuntaan. Varsin vähän sentään lienee toiveita aikeen onnistumisesta, sillä A. F. of Laborin taantumuksellisee voimat eivät sellaiseen suostune. Paljoa kerraammin ne olisivat yhteistoiminnassa kansallisen Civic Federationin kanssa, kuin tulisivat osaksi koko Amerikan mantereen käsittävästä työväenliitosta, jos siitä nimittäin tulisi luokkataistelun perusteella seisova työväenjärjestö.

Tällaisen yleismaallisen järjestön perustaminen olisi mitä tärkein Amerikassa, jossa työväestö alituisesti siirtyy paikasta toiseen. Mutta ellei sille lasketa heti tykkänään toisenlaisia perusteita kuin A. F. of Laborin perusteet ovat, niin muodostuu siitä samanlainen työväestön luokkaliikkeen jarru, kuin A. F. of Laborkin on, ja sen vastapainoksi syntyy kaikenlaisia syndikalistisia ja muita haavejärjestöjä, joiden toiminnan kautta työväestön tilanne vain pahenee.

Liitosta pitäisi tulla sellainen kaikille avoin työväenjärjestö, johon kerran yhdyttyään työläinen voi olla jäsenenä siinä, välittämättä siitä millä työalalla toimii. Ellei siitä sellaista tule, niin on samantekevä vaikka ei sitä synnykään. Sellaisia järjestöjä, joiden päämääränä on pakottaa ainoastaan eri alojen kapitalisteja luovuttamaan hiukan enemmän palkkaa työväestölle, eikä taistella koko kapitlistista järjestelmään vastaan, ei työväestö ollenkaan kaipaa. "Pysyväisiin ja rauhallisiin" suhteisiin kapitalistiluokan kanssa ei työväestön sovi pyrkiä, sen kummemmin kuin lammas saattaa pyrkiä sellaisiin suhteisiin suden kanssa.

Työväestön tarpeita vastaavan järjestön syntyminen ei kuitenkaan riipu ulkopuolisten tahdosta ja neuvoista, vaan siitä miten suurmerkityksellistä osaa valistunut ja luokkaeduistaan selvillä oleva työväestö kykenee sen muodostamisessa näyttelemään. Syrjässäolo ja arvostelu ei auta, vaan unioihin liittyminen ja niiden kautta toimiminen, koska vain sitä tietä voidaan asioissa vaikuttaa, saada todellinen työväestön ääni kuuluville.

Amerikassakin on tavattoman paljon työväestöä, joka harhailee ulkopuolella maan varsinaisen työväenliikkeen, vieroten sitä sen vanhoillisuuden vuoksi. Jos tämä aines, jonka toiminnan mahdollisuudet itsenäisenä joukkona ovat melkein olemattomissa, liittyisi A. F. of Laborin riveihin, niin muutamassa vuodessa saataisiin siellä nähdä valtava muutos. Sen vanhat ummehtuneet komerot eivät koskaan muuten valkene, kuin lähettämällä sinne uusia puhdistusvoimia riittävässä määrässä. Ja se joukko joka Amerikan unionistisessa liikkeessä on luokkataistelun pohjalla, muodostaisi riittävän voimakkaan "ulostuspillerin" monessa vanhassa ammattiliitossa, ajaakseen sieltä kaiken vanhan hypnotismin hengen ulos.

Sitä tietä voidaan vaikuttaa elvyttävästi työväenliikkeen toimintaan, mutta ei pelkän ulkopuolisen arvostelun kautta, jolla vain katkeroitetaan työväestön mieliä ja saatetaan se tappelemaan keskenään, kuten nyt on laita.

Kansanvaltaisuuden ainoa edellytys

"Washingtonin valtion lait laaditaan joko Seattlen kauppakamarin tai yhdistyneitten palkatyöläisten ja maanviljelijäin toimesta — valtion lainlaatijakunta ollen useassa tapauksessa vain pelkkä 'kumileimasin'," lausuu sikäläinen unionistien äänenkannattaja, puustatessaan non-partisan liittoa.

Se on aivan totta, että lait laaditaan todellisuudessa kauppakamareissa tai työväenjärjestöjen kokouksissa ja että lainlaatijakunta on vain se muodollinen laitos, jonka kautta niiden pitää käydä, saadakseen "lain voiman", kuten sanotaan. Mutta että työväestö saisi edullisia lakeja itselleen non-partisan liiton toimesta, siitä on nähtävissä esimerkkejä jo riittävässä määrässä.

Totta on, että kauppakamarit ovat ankarassa taistelussa sanottua liittoa vastaan, mutta ei siksi että se ajaisi työväestön etupa, vaan siksi että se ajaa keskiluokan etuja, jotka niinikään ovat vastakkaisia suurkapitalistien eduille.

Mutta asian suurin merkitys onkin vasta siinä, miten työväestön on pakko turvautua poliittiseen toimintaan oikeutta saadakseen. Niin kauan kun lait ovat sille vastakkaisia, on sen asema uhattuna, sillä kaikkina aikoina on lakien takana mahti, joka panee ne voimaan, olivatpa ne minkälaisia tahansa. Ja milloin niin tapahtuu, että se mahti käy liian heikoksi lakeja täytäntöönpanemaan, silloin muuttuvat lait vain toisenlaisiksi, toisen ryhmän tai luokan etuja vastaaviksi, mutta sittekin ovat ne lakeja, joiden voimaanpanon vallassaoleva luokka takaa, olipa se luokka sitten työväestö tai porvaristo.

Osotukseksi siitä, miten suuri vaikutusvalta valtiollisella yhteenliittymisellä on, mainitsee kysymyksessä oleva lehti, miten Englannin pääministeri ei joutanut kuuntelemaan osuustoimintaväen valituksia ollenkaan niin kauan kun se ei ottanut osaa valtiolliseen toimintaan. Pääministerillä oli kylliksi aikaa pankkiirien ja jahtikoiraklubien edustajien vastaanottamiseen, mutta osuusliittojen valituksia ei "ajan vähyyden takia" voitu käsitellä. Mutta kun osuustoimintaväki päätti ottaa osaa valtiolliseen toimintaan, josta se yli kuudenkymmenen vuoden olemassaolonsa aikana oli itsepintaisesti kieltäytynyt muka tarpeettomana, niin heti sai pääministeri aikaa mennäkseen Lontooseen tapaamaan osuuskuntaväen edustajia.

Sellainen vaikutus poliittisella toiminnalla ehdottomasti on. Mutta sillä tavalla käyttäen kuin non-partisan liitossa sitä käytetään, ei siitä työväestölle ole suurtakaan hyötyä. Saattaa kyllä olla, että pikkuporvarien ihanteita tasapuolisista oikeuksista jossakin määrin toteutettaisiin senkin hallitessa, kuten esim. North Dakotan kuvernööri on kai joissakin paikoissa taannut unionisteille työläisten järjestämisoikeuden, mutta varsinainen työväen lainlaadinta ei sillä tavalla ole mahdollista.

Kansanvaltaisuus ei ole toteutettavissa sillä, että koetetaan päästä yhteistoimintaan keskiluokkalaisten kanssa, sillä ei voi olla olemassakaan sellaista kansanvaltaisuutta, jossa "kaikkien oikeuksia", joista porvaristo niin paljon puhuu, tasapuolisesti kunnioitetaan. Yhteiskunnassa vallitsee aina määräävä luokka, olkoonpa se mikä luokka tahansa ja muiden täytyy alistua sen määräysten alle. Ja koska työväestö on laajin luokka ja yhteiskunnallisesti ainoa välttämätön luokka, niin aivan johdonmukaisesti täytyy sen saada valta käsiinsä, jos kansanvaltaisuuteen mielitään päästä. Mutta vallanotto työväestön käsiin ei ole mahdollista muuten kuin sosialistipuolueen kautta. Yhteistoiminta maanviljelijäin kanssa käy päinsä vain sillä edellytyksellä, että ne huomaavat kuuluvansa työväestöön ja liittyvät sen puolueeseen, eikä siten, että ne muodostavat oman puolueensa, johon työväestön sitten pitäisi liittyä, kuten non-partisan liiton kannattaminen edellyttää ja eräät unionistiset politikoitsijat luulevat.

MAILMANKATSOMUKSIA

ILMAILIJAIN KOKEMUKSIA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 10, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917)

Ranskalaisten ilmailijain nerokkuudesta ja kekseliäisyydestä ei ole koskaan annettu parempaa osotusta kuin on muuan ote virallisista kertomuksista, koskeva parin ilmailijan kokemuksia Välimerellä. Kertomus joka on päiväkirjan muodossa, julkaistiin Manchester Guardianissa ja kuuluu:

"Tammik. 12 p. — Aliluutnantti Richer ja muuan toinen alapäällystöön kuuluva henkilö ovat ilmalaival la kaksikymmentä mailia rannikolta Moottori pysähtyi ja ilmalaiva laskeutui aaltoihin. Tuuli on raju ja aallot ankarat. Kone on avuton ja yksi kannatuslaite täynnä vettä.

"Tammik. 13 p. — Ajelehdimme rajun luoteistuulen edessä. Kello yhdeksän aamulla särkyi meriankkurimme ja kannatuslaitoksen vuotaminen hävitti tasapainon. Richer kiipesi ulos oikeanpuoliselle siivelle ja särki toisen kannatinlaitteen. Meriankkuri laitettu tilapäisesti kyyh kysvasusta. Ravintotarpeet kaikki Tukimme keulassa olevan reijän liivillämme.

"Tammik. 14 p. — Meriankkuriköysi menetetty. Tasapainolaite särkyi joten konetta ei enää voi ohjata. Laitoimme vielä meriankkurin työkalu laatikosta ja istuimista. Oikeanpuolinen siipi on repeytynyt, joten sitä oli paikattava, estääksemme sen täyttymästä vedellä. Cape Sparte mento (Sardinia) näkyy 25 mailin päässä. Tuuli on kääntynyt ja kiihtynyt, ajaen meitä kaakkoon. Juomavettä ei enää ole. Joimme koneessa käytettävää vettä, mutta se tuntui kovin öljyseltä ja pahalta Yön oli meri tyyni.

"Tammik. 15 p. — Kello kuusi aamulla näimme maata luoteispuolella, Galite saari Tunisian rannikolla. Onnistuimme saamaan moottorin hiukan käyntiin ja koetimme päästä saarta kohden. Kun ohjauslaite on epäkunnossa, oli aliluutnantti Richerin kömmittävä toiselta siiveltä toiselle, pitääkseen koneen tasapainossa. Moottori jälleen pysähtynyt."

Kysymyksessäolevien ilmailijain ei onnistunut päästä mainitsemalleen Galite saarelle, eikä heidän hätämerkkejäänkään huomattu. Tuuli kääntyi hiukan ja he saivat ylös purjeen, jonka laittoivat pelastusvöistä, päästen siten Cape Suratin lähelle, jossa rannikkopatrullilaiva heidät pelasti. He olivat olleet merellä neljä päivää ja kolme yötä, saavutus alallaan vertojaan löytämätön ilmapurjehduksen historiassa.

LAHTARIHALLITUKSELLE ESIMERKIKSI

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 10, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917)

sopisi vallan hyvin saksalaisten itsestään antama tunnustus, että heidän rosvotoimensa Ukrainassa eivät ole saaneet aikaan toivottuja tuloksia. Talonpoikaisto vain on kääntynyt heitä vastaan.

Orjamaisimmatkin saksalaisista lehdistä, kertoo muuan Lontoosta tulut tiedonanto, tunnustavat Saksan toimenpiteitten Ukrainassa epäonnistuneen.

Virallisesti ilmoitettiin, että jo toukokuun lopulla saataisiin Ukrainasta Saksaan satatuhatta tonnia viljaa että maissijunien lukumäärä tulisi säännöllisesti lisääntymään, nousten ennen kesäkuun loppua kolmeentoista tai neljääntoista päivässä ja että paljoa suurempia viljamääriä kuletettaisiin Mustanmeren ja Tonavan kautta. Elintarveministeristön apulaissihteeri laski että sitä tietä yksin saataisiin päivittäin vähintäin kymmenentuhatta tonnia viljaa.

Mutta näistä vakuutuksista huolimatta on viranomaisten täytynyt luopua kaikista avuntoiveista Ukrainan suhteen tämän vuoden aikana.

Samanlaiset tulokset saa Suomen lahtarihallituskin niistä pakkotyötoimenpiteistään, joihin se on ryhtynyt Suomen kansan ryöstämiseksi Saksan junkkerien avustamiseksi.

SIROLAKO PÄÄSSYT RUOTSIIN?

Elokuun alkupäivien Suomen lehdet kertovat, että "surullisen kuuluisa kansankiihottaja" Yrjö Sirola on Tukholmassa, jossa on "alottanut uuden kiihotustyön Ruotsin sosialistisessa sanomalehdistössä."

Millä kauhun tunteilla kertovat kaan lahtarilehdet siitä, että Suomen tuhottu työväenliike jälleen nostelee päätään muissa maissa. Tietc Sirolan Ruotsissa olosta nostaa heti tämän maankin santarmilehdistön takajaloilleen.

Tukholmassa ilmestyvään "Politiken" lehteen on Sirola kirjottanut kirjotuksen: "Kuinka vallankumouksellinen tilanne Suomessa kypsyi kapinaksi", jossa hän osottaa, miten syy kapinan alkamisesta lankeaa porvarillisten niskoille. "Tammikuun lopulla", lausuu hän kirjotuksessaan "oli välttämätöntä joko kokonaan antautua, jättää työväen kaartit joka taholla jo mobilisoiduille ja kaikkialta päälletunkeville valkokaartoille jotka samaan aikaan laillistutettiin — tai antaa kapinan puhjeta."

Sosialistipuolue koetti viimeiseen saakka saada aikaan rauhallista ratkaisua, mutta vallassolevien menetelyt tekivät sen mahdottomaksi.

Kirjotus loppuu huudahduksella, että "pian on jälleen puna hehkuva yli Suomen maan."

"EI OLE ENÄÄN OLEMASSA."

Iloitkaa töistänne saksalais-suomalaiset hunnit.

Nuo neljä sanaa: **"Ei ole enää olemassa"**, kertovat ikävän tarinan jokaiselle suomalaiselle työläiselle, mutta sitä enemmän huvittaa niitä saksalais-suomalaisia hunneja, jotka vainuavat amerikalaisten kannatusta Saksan keisarin rautaristiä kantavan "Sianpään" hallitukselle Suomessa. Raivaajan New Yorkin konttoriin pa lautettiin kirje, jonka kuoreen Helsingissä "Sianpään" hallituksen pää kaupungissa oli kirjotettu lyijykynällä sanat: **"Ei ole enää olemassa"** ja vielä varmuudeksi liimattu painettu lappu, jossa sanat: **"Inconnu. Tuntematon. Okänd."** Kirje oli leimattu Helsingissä elokuun 1 p. 1918. Kirje oli lähetetty New Yorkista seuraavalla osotteella: Sosialidemokraattinen Puoluehallinto, Sirkuskatu 3 Helsinki, Finland.

Paljon on Suomen lahtarikaarti saksalaisten avustuksella saanut aikaan. Mutta olkaa varmat siitä, että voittonne on väliaikainen, sillä niin pian kuin Saksan keisarismi junkkereineen kaatuu, silloin kaatuu "Sianpään" hallitus rautaristeineen Suomessa ja työväki nousee jälleen.

Muistakaa noita neljää sanaa joka kerta kuin teille tyrkytetään suomalaisten porvarien sanomalehtiä täällä, lehtiä, jotka vahingonilolla seuraavat Suomen työväenpuolueen häviötä ja kannattavat saksalaisten veritöitä. — Raiv.

SAKSAN LAAJAT SIIRTOMAAT

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 10, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917)

Nyt kun puhutaan rauhantoiveista ja niiden yhteydessä mainitaan Saksan siirtomaista, jotka sodan aikana ovat vallatut ja joiden takasinluovuttamista eräillä tahoilla vastustetaan, on mielenkiintoista tutustua siihen laajaan siirtomaa-alueeseen jonka Saksa on hankkinut käsiinsä ennen sotaa.

Vähemmän kuin neljä vuotta sitten käsittivät Saksan siirtomaat enemmän kuin yhdentoistasadan tuhannen neliömailin alueen, eli enemmän kuin viisi kertaa niin suuren alueen kuin Saksan keisarikunta; enemmän kuin Saksa, Itävalta-Unkari, Suurbritannia, Italia ja Espanja yhteensä. Siirtomaaministeri Dernburg vakuutti kerran toisensa jälkeen, että siirtomaat tulisivat ai koinaan tuottamaan kaiken kaakaon kahvin, puuvillan, tupakan, palmuöljyn ja palmuhedelmät mitä emä maa tarvitsee.

Itä-Afrikasta saatiin kopraa (kokospähkinöitä, survottuina ja kuivatuina uloslähetystä varten), kultaa norsunluuta, hamppua ja nahkoja; Luoteis-Afrikasta kuparia, timanttej ja, lyijyä ja vuotia; Cameroniasta kaakaota, norsunluuta, palmuhedelmiä, öljyä, kumia ja puutavaraa; Togo-maasta kaakaota, puuvillaa, palmuhedelmiä, öljyä ja kumia. Saksan siirtomaatoiminta oli, vasta alussa. Siinä tehtiin kaikenlaisia erehdyksiä, melkein kaikilla aloilla, kunnes Dernburg tuli siirtomaaministeriksi Mutta erehdyksistä huolimatta nousivat Tyynenmeren saarien ja Afrikan siirtomaiden tuotteet kolmea vuotta ennen sotaa lähes kahteenkymmeneen viiteen miljoonaan dollariin vuodessa.

Näiden siirtomaiden menettäminen joka on melkein varma, on ankara isku Saksan kapitalismille.

Järjestömme asioita

PÖYTÄKIRJA

Suomalaisen Sos. Järjestön Näyttämöliiton väliaikaisen johtokunnan kokouksesta, joka kokoontui S. S. J. toimeenpanevan komitean nimittämänä ja kokoonkutsumana järjestön keskusvirastossa 803 W. Madison St., Chicago, Ill., syysk. 28 p. 1918.

1. Kokouksessa olivat läsnä kaikki komiteaan nimitetyt henkilöt seuraavasti: Chicagosta Henry Askeli, Imer A. Helle ja Rocy Lemberg; Waukeganista Mary Huttunen ja John Keko, sekä Henry Puranen Chicagosta, jonka t. p. komitea oli nimittänyt liiton väliaikaiseksi sihteeriksi.

2. Komitean puheenjohtajaksi valittiin Keko ja tämän pöytäkirjan tarkastajiksi Helle ja Lemberg.

3. Sääntökomiteaan — johon t. k. puolesta ilmotettiin valitun H. Askeli ja J. Huttunen — valittiin Keko, Helle ja Puranen. — Komiteaevästettiin erinäisissä asioissa ja määrättiin kokoontumaan keskusvirastossa lokak. 13 p. kello 10 aamulla.

4. Uusien näytelmien hankintaa päätettiin edistää kirjotuskilpailulla joka julistetaan auki heti ja päättyy ensi maaliskuun 1 p. Kilpailu tapaatuu kolmessa sarjassa ja jaetaan niissä palkintoja seuraavasti:

Alkuperäisistä näytelmistä 1 palk. $100.00, 2 palk. $75.00 ja 3 palk. $50.00.

Suomennoksista ja mukaelmista 1 palk. $75.00, 2 palk. $60.00 ja 3 palk. $50.00.

Lasten näytelmistä (alkuperäinen tai suomennos) 1 palk. $25.00, 2 palk $15.00 ja 3 palk. $10.00.

5. Järjestön t. p. komitea päätettiin kehottaa nimittämään liitolle väliaikainen arvostelulautakunta seuraavasti:

Yksi kustakin järjestön kolmesta piiristä ja kaksi Canadasta.

Samalla päätettiin kehottaa järjestön t. p. komiteaa ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin Keskipiirissä olevan Työväen Näytelmäkirjaston ja tämän liiton välisten suhteiden ja asiain järjestämiseksi.

6. Sihteeri velvotettiin painattamaan liitolle liiton nimellä ja osotteella varustettuja kirjekuoria ja kirjotuspaperia, sekä toimimaan tästä pöytäkirjasta johtuvat kuin myöskin kaikki muut mahdollisesti esille tulevat juoksevat asiat.

7. Pöytäkirja päätettiin julkaista Työmiehessä, Raivaajassa, Toverissa ja Canadassa ilmestyvässä Vapaudessa.

8. Seuraava kokous päätettiin pitää järjestön keskusvirastossa lokak 26 p. kello 7 illalla.

9. Lopetettiin kokous.

Henry Puranen,
väliaikainen sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksessa tehtyjen päätösten mukaisena.

Imer A. Helle, Rocy Lemberg.

AVUTTOMIA AUTTAMAAN.

Negauneen toverit ovat joutuneet sellaiseen kohtaan, josta he eivät voi vapautua ilman toisten tovereitten apua. Että heitä kohdannut murrosaika oikein ymmärrettäisiin kaikkialla toveripiireissä, täytyy ensiksi lyhyesti kertoa ne syyt, joiden jälkimaininkeihin he nyt ovat sortumaisillaan.

Hiljalleen alkoi Amerikan suomalainen työväestö käsittää yhteenliittymisen merkityksen ja että ainoastaan järjestyneen luokkatoiminnan kautta saapi työväestö parannuksia oloihinsa. Se alkoi käsittää, että koska poliittisen hallituskoneiston kautta hallitaan ja kontrolleerataan kaikki yhteiskunnalliset voimat; teollinen voima, militaarinen voima, juriittinen valta, opetuskoneisto ja kaikki muut yhteiskunnalliset voimat, on työväestön järjestäydyttävä poliittisesti. Osastoja perustettiin kaikkialle. Joukkoja liittyi mukaan. Perustettiin taloja, temppeleitä, joista heti muodostui työväestölle kulttuurikeskuksia. Vanhoillisset koettivat taistella vastaan, mutta he hävisivät, niinkuin vanha aina harmaantuu, lahoo ja mätänee. Heistä ei ollut työväen järjestymiselle paljoakaan vastusta.

Mutta sitten alkoi joukkoliikkeen nimellä esiintymaan sellainen käsite, että poliittisen vallan tavoittelu työväestölle on vaan turhaa heijastuksen haparoimista ja että muuta ei tarvita kun vaan liitytään kaikki yhteen suureen unioon (jonka poliittinen valta, tuo heijastus, on nykyään melkein kokonaan hävittänyt). Alkoi periaateväittely. Työväestön aina täytyy kyetä punnitsemaan ja harkitsemaan kaikkia uusia aatevirtauksia. Niinpa nytkin. Väiteltiin kumpi suunta on oikea. Se alkoi Negauneesta. Uuden suunnan profeetat sanoivat: "Me olemme oikeassa, ja me hävitämme teidän järjestönne ja valtaamme temppelinne." Negauneen toverit vastasivat: **"Tämä on periaate ja sillä me seisomme horjumatta. Me pidämme itse temppelimme ja pyhitämme sen järkiperäiselle työväestön järjestymiselle."** Toverit yli maan olivat Negauneen tovereitten kanssa samalla kannalla, ja he voittivat. Tämä tapahtui v. 1913. Mutta yhteen suureen unioon uskojat valmistuivat uuteen hyökkäykseen ja tekivät uuden yrityksen vallottaakseen Negauneen Työn Temppelin v. 1916. Taasen Negauneen toverit urhokkaasti vastasivat sisältäpäin hyökkäävää vihollista vastaan: **"Tämä on periaate. Sille me rakennamme."** Ja taas he — voittivat. Silloin turvaantuivat vastustajat mitä halpamaisimpiin keinoihin, tarttuivat mitä likaisimpiin aseisiin. Yhdessä ulkopuolisten vastustajain kanssa he alkoivat hyökätä Negauneen osaston aineellista kannatusjoukkoa vastaan; järjestivät erityisiä vahtijoukkoja katujen varsille parjaamaan ja nimittelemään likaisilla nimillä iltamissa kulkevaa yleisöä ja ovatkin he onnistuneet tällaisilla ja muilla keinoilla karkottamaan yleisön pois talolta, vaikka siellä mitä esitettäisiin. Ilkuen he nyt huutavat: "Keltasten temppeli pian joutuu porvareille ja se on suoranaisena osotuksena siitä, että koko suuntaväittelyssä keltaset ovat olleet väärässä."

Tällainen tarkoitus on näillä meidän radikaalisilla kavereilla. He aikovat Negauneen esimerkillä, jos nimittäin yrityksessään onnistuvat, lyödä laudalta muutkin osastot ja vallata niiden talot. **Mutta he eivät saa onnistua Negauneessa.** Negauneen tovereitten taistelu on koko järjestön asia . Koko järjestön on astuttava apuun heti.

Negauneen osastolla on toiminnan ja kasvun mahdollisuuksia. Paikkakunnan asukasluku on 9,000, suomalainen asutus yli 2,000. Yhteispyrintöjä, lukuunottamatta osastoa ovat radikaalinen ryhmä, raittiusseura, jossa on noin 30 jäsentä, kaksi kirkokuntaa. Pääteollisuus on rautakaivokset.

Viime aikoina on paikkakunnalta väliaikaisesti muuttanut pois paljon osaston jäseniä, etupäässä Astoriaan laivatelakoille. Ne tulevat takasin ja tietenkin silkavat toiminaan oikein levähtäneillä voimilla. Uusia jäseniä on mahdollisuus saada, jos voidaan toimintaa pitää yllä. Jos Negauneen toverit voivat saada ulkopuolista avustusta, voivat he pitää toimintaa yllä. Jos he saavat avustusta velkataakan maksussa, voivat he jatkaa sosialistista työtään. Koko järjestön on avustettava heitä. Negauneen "linnoitus" ei saa joutua vastustajaimme käsiin.

Osaston omaisuus

Osaston velka, verrattuna omaisuuteen, on aivan mitättömän pieni. Ja vielä tämä osaston omaisuus on säännöissä määritelty niin, että jos osasto joskus lakkaa toimimasta paikkakunnalla, lankeaa omaisuus S. S. Järjestölle hoidettavaksi. Omaisuutta on seuraavasti:

Osakkeita eri puoluelaitoksiin ja haaliyhtiöön	$10,095.00
Kalusto	750.00
Saatavia	150.00
Yhteensä	$10,995.00
Velkoja	2,636.70
Puhdas omaisuus	$ 8,358.30

Haaliyhtiön omaisuus.

Talo, jossa Negauneen osasto toimii, on Workers Hall Co. nimissä, joka on laillistettu $15,000 osakepää omalla ja joka on kaikki myyty. Osasto omistaa tähän yhtiöön määräävän enemmistön osakkeita, eli tarkemmin sanoen $8,400.00 arvosta. Yhtiön asioissa määrää osake ja ääni Osastolla on oikeus milloin vaan ostaa $6,600 arvosta yksityisillä olevat osakkeet itselleen. Osakkeet on myyty ulos sellaisella sopimuksella. Talo, tontti ja irtaimisto

(nykyinen arvo)	$20,000.00
Velkoja	2,025.00
Puhdas omaisuus	$17,975.00

$2,000.00 kiinnityslaina talon päälle lankeaa maksettavaksi joka kol-

Rautapillerit vahvistavat

Hermostoa, kasvattavat uutta verta, poistavat **Kalpeuden, Päänsäryn** ja **Elottomuuden,** sekä kaikki muut taudit jotka johtuvat huonosta hermostosta, liiallisesta työnteosta, ym., joista vioista johtuu taas väsyttävä tunne ja **voiman puute ruumiissa.**

Lignellin rautapillerit ovat helppoja nauttia ja lisäävät ruumiin painoa ja voimaa verrattain lyhyessä ajassa.

Tästä näette mitä eräskin potilas sanoo: Painesdale, Mich.

Mr. P. A. Lignell, Superior, Wis.

Rautapillerit olen nyt nauttinut ja voin teille vakuuttaa, että lääkkeenne on ehdottomasti paras, sillä olen nyt täydellisesti terve ja hyvässä voinnissa, ja olen esittänyt sitä muillekin tovereilleni.

Kunnioituksella, Herman Hill.

Tilatkaa tänään kuukauden lääkemääräys; lähetetään Postivapaasti, käyttöohjeet mukana, $1.25 hinnasta.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.